

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

egész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ

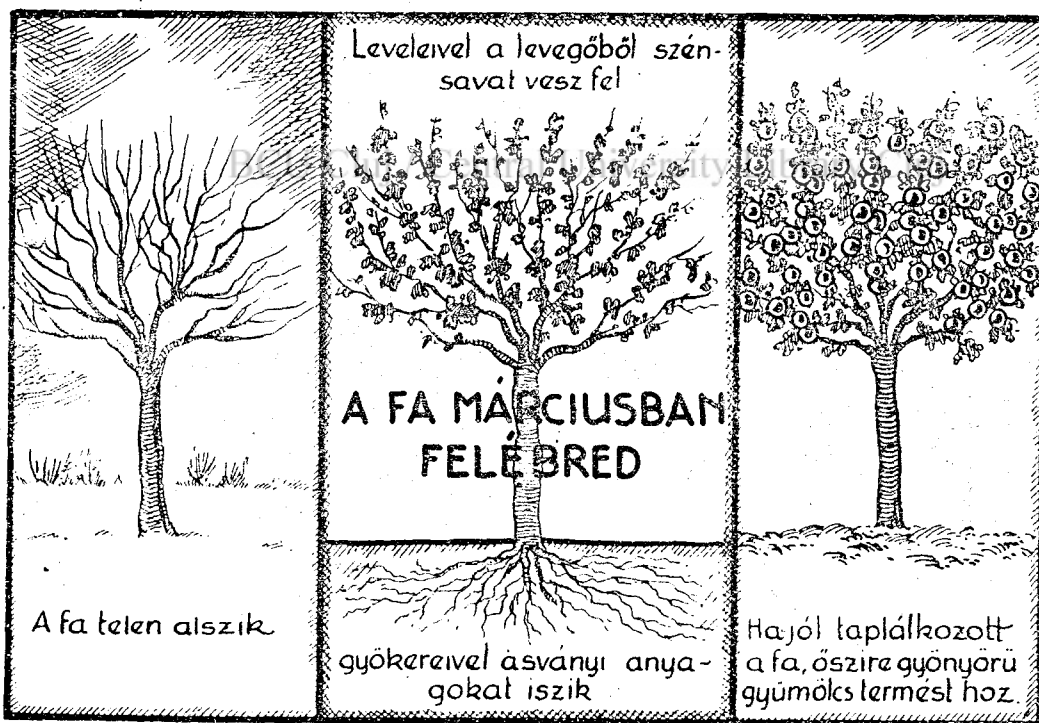
Száda Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Tavaszi ébredés.

Március hónapban ébred ujja a természet. Ilyenkor emberek, növények és állatok ujjt erővel kezdenek az élethez és a szántóvető párálló barázdába hinti el az áldásthozó magot. Télen a földi élet lüktetése érezhetően

táplálékot szállítani a növény földfeletti részeibe, a növény álomba borulva várja meg a tavaszi meleget.

Amint az első tavaszi napsugarak felmelegítik a talajt és a levegőt, a növény táp-

A fa télen alszik

gyökereivel ásványi anyagokat iszik

Hajól táplálkozott a fa, őszire gyönyörű gyümölcs termést hoz

meggyengül. Sok állat téli álmot alszik. A növények legnagyobb része elveszti lombzatát és dermedt álom állapotában várja a tavaszi napsugár megérkezését, hogy életre kelhessen.

A növények életműködése télen át a hideg miatt szünetel. A hidegben megáll nedvkeringésük és minthogy a gyökerek nem tudnak

lálkozni kezd. A növény érrendszerében megindul a nedvkeringés. Csodálatos szervezete van a növénynek. A talajban levő ásványi anyagokat vízben oldott állapotban gyökereivel felszívja és a tápláló oldatok a nedvkeringés útján a levelekbe jutnak el. A levelek alkotják a növény vegyigépezetének másik fontos részét. A levelek ugyanis a levegőből szén-

savgázatot vesznek fel. Ebből a szénsavgazból kiválasztják a szénét és összekeverik a talajból érkezett ásványi anyagokkal. Így készíti a növény a legbonyolultabb vegyületeket, amelyek táplálkozásra alkalmasok. Így készül a növény zöld leveleiben a cukor, keményítő, olajok és fehérje tartalmú anyagok, amelyeket ma a legügyesebb vegyész sem tud gyárilag előállítani.

A növény csodálatos vegyigyárának mozgató gépezetét apró kis zöldszínű szemecskék alkotják. Ezekben az úgynevezett levélzöld szemcsékben bonyolult vegyi folyamatok lettek a napsugarak hatására és így születnek meg azok az értékes anyagok, amelyekre a növénynek teste fölépítésére és gyümölcserlelésre szüksége van.

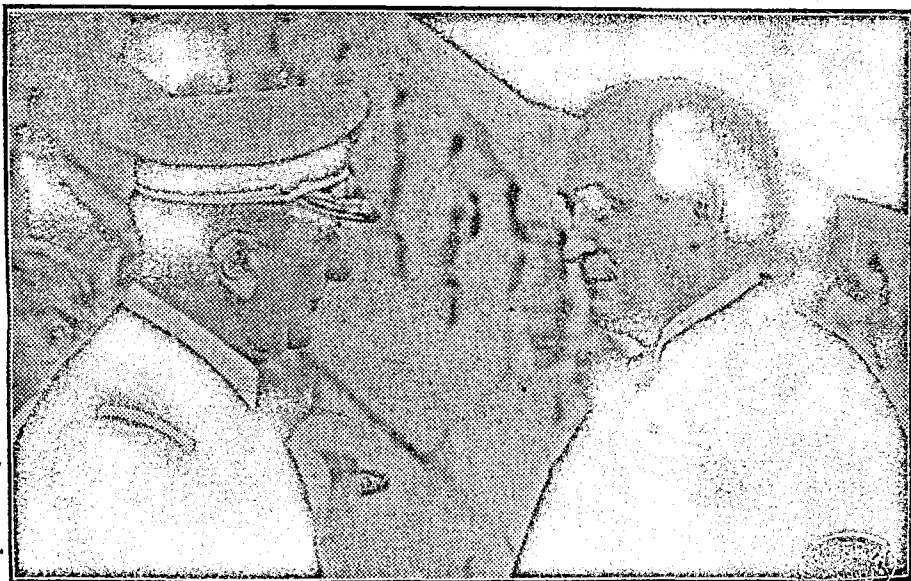
Lássuk az almafát, hogyan folyik le élete őszig? A felébredt fa táplálót oldatokat szív fel a talajból. Annál nagyobb mennyiségben tudja a táplálékot felvenni, minél kövérebb a föld, amiben gyökeredzik. Ezért kell bőségesen trágyázni a gyümölcsfákat is. Ha a talaj sovány, az almafa nem tud elegendő táplálót anyagot felszívni és ha ki is virágozik és a

virágok meg is termékenyülnek, a termés időnap előtt lehull és nem érik gyümölcsé. Az almafa életében úgy játszódik le a táplálkozási folyamat, amint azt a növényekre nézve általában ismertettük. Ezért fontos tehát a trágyázás mellett a meleg éghajlat és a napsugár, mert hiszen ezeknek segítségével készülnek az almafa leveleiben azok az anyagok, amelyek az almának kitünő zamatát, illatát és színét adják.

A tavasszal meginduló növényi élet legyen figyelmeztető minden gazda számára, hogy a növények táplálkozására is gondot kell fordítani. Jó erőben kell tartani a talajt és gondoskodni kell arról, hogy növényei kellő napfényhez jussanak. Mint ahogy állattartást és gondozza a gazda, úgy kell gondoznia a hasznozható növényeket is. A növény is él és táplálkozik, nem szabad tehát magára hagyni. A magára hagyott növény senyed és soha sem hoz olyan termést, amiből a gazdának haszna van.

Ezeket szívleljék meg a gazdák tavaszi ébredés idején, hogy bőven arassanak és jól szüreteljenek.

Megindultak a választási mozgalmak Magyarországon.

Horthy Miklós kormányzó beszélget Gömbös Gyulával.

A Gömbös-kormány megejtette a parlamenti jelöléseket, az ellenzéki pártok is lázasan szervezkednek a kerületekben. Újabb pártok is alakulnak, úgy hogy a kormánynak kilenc-tíz párttal kell fölvennie a küzdelmet. De éppen ennek a körülménynek a következménye, hogy komoly ellenfele alig fog kialakulni a kormánypártnak.

Sokat tárgyalják gróf Bethlen István megtartását. A nagylehetségű államférfi nem fogadta el a debreceni jelöltséget, mert a kormánypárttal egy listán kellett volna szerepelnie. Nagykanizsán fog fellépni pártonkívüli programmal. A kormány személye iránt való nagy tiszteletből nem fog ellenjelöltet állítani.

joggyenlőségeket, amely fennáll a szenátus hivatalbóli tagjainál a román egyházak és az elismert felkezetek között.

— A birói elmozdíthatatlanságon kívül ki kell mondani a birói összeférhetetlenséget is, mert csak a kettő együtt adja a birói függetlenséget.

— Az alkotmány szerint a megyei és községi igazgatást a decentralizáció alapjára kell helyezni. Ez a rendelkezés csak írott betű marad. Románia a leginkább centralizált államok közé tartozik. A mai alkotmány a régi, 1866. évbéli alkotmánnyal szemben visszaesést mutat, mert az utóbbiban nemcsak a decentralizáció volt kimondva, hanem az „independentă comună” is, vagyis az önkormányzat. Ez utóbbiról az alkotmányban szó sincsen. E tekintetben a mai román állam erős visszaesést mutat nemcsak az újonnan szerzett területeken létezett fejlett önkormányzattal szemben (a magyar és osztrák területekről nem is szólva ez még Bessarabiában is meg volt), hanem a régi Románia e részbeni állapotával szemben is, miután ott legalább a községi önkormányzat megvolt, míg ma valódi önkormányzat nem létezik.

— Az önkormányzat a szabad államnak mellőzhetetlen kelléke. Még az egykor annyira centralizált Franciaországnak is ma fejlett önkormányzata van. Szigorúan meg van őve ebben az alapelv, hogy a megye és község a saját ügyeit önállóan intézi, a központi hatalom ellenőrzése csak a hatáskörök ellenőrzésére terjed ki és a kormánynak nincsenek olyan jogai, mint Romániában, amelyekkel az önkormányzat működését megsemmisítheti. Az államszervezésnek elsőrendű következménye Romániában a valódi önkormányzat létesítése.

— Minden alkotmány nemcsak a közélet megvalósítására hivatott szerveknek és azok működése alapelveinek a meghatározása, hanem egyben azoknak a biztosítékoknak is foglalata, amelyek mellett az egyén és a társadalom maga működését szabadon kifejtetheti. A legjobb alkotmány is illuzóriussá válik, ha az abszolút biztosított szabadságok periódikus felfüggesztésévé kormányzati rendszerré válik.

— Romániában ez a helyzet. Nemcsak megfelelő alkotmány kell tehát, hanem az államnak normális menete, mert enélkül jogállamról szó nem lehet.

ESTERDÖM.

— **NAGY VIHARFELHŐ**
EUROPA EGEN. Az utolsó napokban súlyos bonyodalom támadt a világpolitikában. Németország a sok sikertelen tárgyalás után a nagyhatalmak tudomására hozta, hogy többé nem alkalmazkodik a békeszerződésekhez, nyíltan megkezdi haderejének szervezését, behozza az általános védkötelezettséget. A németek állásfoglalása nagy riadalmat keltett volt ellenfelei körében. Az a vélemény alakult ki a világpolitika intézői között, hogy — bár közvetlen háborus veszély nincs — mégis tartani kell a németek eljárásának súlyos következményeitől.

Az angol külügyminiszter útja. Mint múlt számunkban megírtuk, Simon angol külügyminiszternek már előkészített berlini útja váratlanul elmaradt. Az elmaradásnak az volt az oka, hogy az angol miniszterium az

országgyűlés számára a tárgyalás alá kerülő kérdésekről a szokásos időben u. n. *Fehér Könyvet* boesátott ki s ebben utalt az angol fegyverkezés fokozásának szükségességére, rámutatva arra is, hogy Németország szintén nagy mértékben fegyverkezik. Hitler elnök-kancellár rossz néven vette, hogy közvetlenül az angol-német tárgyalások előtt az angol kormány épen a német fegyverkezéssel okolta meg az angol hadi felszerelés fokozását, az orosz hasonló munkáról pedig csak mellékesen emlékezett meg. Ezért halasztotta el a már kitűzött tárgyalást. Azután azonban sikerült az ellentéteket elsimítani s most már még ebben a hónapban meg fog történni Simon miniszter három napra tervezett berlini látogatása, amittől az európai béke komoly megteremtésének elintézését várják.

Az angol képviselőház különben a *Fehér Könyv* tartalmát óriási többséggel helyeslően tudomásul vette.

Vége a görög forradalomnak
Súlyos harcok után, sok száz emberélet s óriási anyagi károk után a görög forradalom véget ért. A kormánynak sikerült a hűségben megmaradt csapatokkal a forradalmat teljesen leverni. Szítója, Venizelosz, sokszoros miniszterelnök Egyiptomba menekült. Évek fogadtatni, amíg a szerencsétlen ország sebeit kiheveri s kérdőjeleket nem fogják-e újabb megrázkódtatások késleltetni a gyógyulást.

A forradalom közben majdnem háboruba keveredett Bulgária Törökországgal. Ez az utóbbi ugyanis a török-görög-bolgár tárt mentén nagy csapatokat vont össze s ezt Bulgária megellen irányulónak tekintette s bejelentette a Népszövetségnek is. Törökország azonban megnyugtató választ adott, közzé a görög forradalmat is leverte s így a háború veszedelme megszűnt.

A magyar választások. A magyar belpolitikának legfeljebb

eseménye az, hogy Bethlen István gróf kilépett az egységes pártból, amit ő alapított, tartott és lett naggyá. A kilépés oka az, hogy az országgyűlés feloszlatása szerinte szükség nélkül és előzetes megállapodás ellenére következett be. Bethlen nem alakított új pártot, hanem pártonkívüli programmal lép fel, még pedig nem régi kerületében, Debrecenben, hanem Nagykanizsán. A választási harcok különben teljes erővel folynak s amint látszik a kormánypárt s az Eckhardt Tibor vezetése alatt álló kisgazdapárt támogatják egymást a választásokban. Feltűnő, hogy nagy a fiatal jelöltek száma, míg sok érdekes régi politikus, közöttük Ugron Gábor és Dési Géza is, kimarad a képviselőházból. Ezek szerint új reformparlament van készülöben s ezzel akarja Gömbös miniszterelnök végrehajtani reformprogramját.

Angol-orsz. tárgyalások. Az angol kormány egy kiváló tagja, Eden főpecsétör közelebből Moszkvába megy, ahol nagy előkészületeket tettek fogadására. A tárgyalás anyaga elsősorban a keleti biztonsági szerződés megteremtése lesz, de bizonyára foglalkozni a japáni előretörő politikával is, ami mind a két ország érdekeit fenyegeti.

A világhírű

Bachmanova

konvek

Szerlem cseka halál
Házasság a vörös viharban
Bécsi tejesasszony

propagandakiadásban kötetenként
4 lejért, vagy a három kötet együtt
250 lejért kapható a

Minerva könyvesboltban
Cluj, Strada Regina Mária 1.

**JÓ SAJTOT CSAK JÓ TEJOLTÓVAL
LEHET KÉSZÍTENI.**

A „SCHWEIZI TEJOLTÓ”

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névvel
Gyártja EGGER & Co R.T. Vegyészeti gyár CLUJ.

Ugyanott kapható a „Sajtkészítés Kézikönyve”
15 lei előzetes beküldése ellenében.

Belpolitikai hírek

Sándor Józsefet bátor magatartásáért támadják a román újságok. Sándor József magyarpárti szenátor bátor beszédben ismertette a Székelyföld népének panaszait, amiért a parlament fegyelmi bírósága elé fogják állítani. Az Universul című román újság nem elégszik meg ezzel, hanem azt javasolja, hogy Sándor Józsefet meg kell fosztani a szenátorságtól. Mivel Sándor József parlamentári működése közben tartotta beszédét, őt a szenátorságtól megfosztani nem lehet.

Még mindig nincs rendben a költségvetés ügye. A folyó évi költségvetés összegét körülbelül 19–20 milliárd lejben fogják megállapítani. A végleges összeg azonban még nem ismeretes, mert az egyes minisztereknek még különleges kívánságaik vannak. Ezért minisztertanácson fognak határozni a költségvetés végleges formájáról.

Meghosszabbítják a parlament ülészeit. A parlament folyó ülészeke április hó 1-ig tartott volna. Az ülészeit királyi rendelkezéssel május 1-ig meghosszabbítják.

Fontos tanácskozásokat tartott a Tg.-Mures-i Magyar Párt. Az Országos Magyar Párt Tg.

Mures-i tagozatának intéző bizottsága ülésre gyűlt egybe a magyarság súlyos bajainak megbeszélése céljából. Az ülést Sebes Jenő dr. tagozati elnök nyitotta meg. Biró István tagozati titkár azt javasolta egy más tagozat hasonló szellemű javaslata értelmében, hogy a Magyar Párt igyekezzék közös együttműködést teremteni a többi kisebbségekkel, hogy ezáltal egységesen léphessen fel a sérelmekkel szemben. Nagyjelentőségű volt Csizsár Lajos beszéde, aki a párisi kisebbségi szerződésben biztosított székely művelődési önkormányzatnak a gyakorlatban való alkalmazását sürgette. Szó volt a nagyjelentőségű gyűlésen az elviselhetetlen adóterhekről, továbbá arról, hogy a kisebbségi tisztviselőkkel a kormányzat mostohán bánik. Végül Majláth István sürgette, hogy ahol a magyar egységben hiányosságok volnának tapasztalhatók, minden erővel azon kell működni, hogy az egység megteremtődjék.

Tárgyalják a Skoda-ügyet a parlamentben. A Skoda-féle fegyverszállítási botrány ügyét a parlamenti bizottság a lefolytatott vizsgálat alapján a parlament elé terjesztette. Közöltük a Magyar Népből, hogy a nemzeti parasztpárt szorította volna a Skoda-ügyet a napirendről

levéltetni. Ez azonban nem sikerült. Most a nemzeti parasztpárt új lépéshez folyamodott. Kérte a parlamenttől, hogy összehasonlítás végett az új Skoda szerződést, amelyet közelebbről kötöttek meg, terjesszék a parlament elé. A Skoda-ügy parlamenti vitája izgalmasnak ígérkezik.

Meghosszabbították az ostromállapotot és a cenzurára vonatkozó intézkedést. Több mint egy esztendeje tart már az ostromállapot. Az ostromállapot következtében rendelték el az újságok és folyóiratok cenzurázását. Utóbbi időben hír terjedt el, hogy megszüntetik az ostromállapotot és a cenzurát. Sajnos, a hír nem bizonyult valósnak. A parlament elé törvényjavaslatot nyújtottak be az ostromállapotnak és cenzurának újabb hat hónapra való meghosszabbítására nézve. A törvényjavaslatot a parlament éjszakai ülésben megszavazta és így az ostromállapot és cenzura újabb hat hónapra érvényben marad.

Megsemmisítették a Covasna-i közigazgatási választásokat. Közöltük lapunkban, hogy Treiscaune megyében súlyos visszaélések történtek a közigazgatási választások alkalmával. Ezek ellen a visszaélések ellen Sándor József szenátor a parlamentben is tiltakozott. Az Országos Magyar Párt ottani vezetői a Covasna-i választás ellen

felelősséget adtak be és a revíziós bizottság tárgyalás alá is vette az ügyet. Minthogy a revíziós bizottság helyet adott a bizonyításnak, valószínű, hogy az eljárásnak nemcsak megsemmisítő, hanem megtorló hatása is lesz a szögyenletes választással kapcsolatban.

Felmentették a Cornesti-i rombolókat. A Turda megyei Cornesti község rémnappjának előidézőit bíróság elé állították. A bíróság a vádlottakat bizonyítékok hiányában felmentette.

Elkészült a vádirat Dumitrescu ellen. Dumitrescu volt esendőparancsnok és társai bűnügyében, akik tudvalevőleg az államot több millió lej erejéig megkárosították, elkészült a vádirat. A bíróság öt tábornokból fog állani és példás büntetéssel akarják sújtani a megtevédt tiszteket.

Megfosztották Vajdát a pártelnöki tisztjétől. A Vajda által indított kisebbség ellenes mozgalom nagy kavargást okozott a nemzeti párt kebelében is, mert a nemzeti párt nem tartja programjával összegyeztethetőnek Vajda felfogását. Minthogy Vajda semmiképpen sem akar megértő álláspontra helyezkedni, a vezetőség Vajda Sándort megfosztotta pártelnöki tisztségétől. Egyidejűleg a nemzeti parasztpártból több vezetőtagot kizártak. Vajda egyébként levelet intézett a nemzeti parasztpárt el-

nökségéhez. Leveletben kifejté, hogy az eddigi felfogásán nem hajlandó változtatni és tovább is kitart a numerus valachicus mozgalom mellett. Vajda kijelentette, hogy mozgalma egyelőre azért nem sikerült úgy, ahogy elgondolta, mert sokan vannak akik együttérzenek vele, azonban nyíltan nem vesznek részt a mozgalomban.

Tiltakozott a Magyar Párt az adóemelések ellen. Gál Miklós magyarpárti képviselő a parlamentben tiltakozást jelentett be az adóemelések terve ellen. Gál Miklós az Országos Magyar Párt megbízásából előadta, hogy Románia lakossága nem bír el több terhet. Az erdélyi és bánági megyékben a kereskedők bezárják üzleteiket, az iparosok abba hagyják mesterségüket. Így a gazdasági élet menete megállt, hogyan lehet tehát akkor adóemelésekre gondolni?

Willer József tiltakozott az ostromállapot meghosszabbítása ellen. Willer József magyar képviselő a parlamentben beszédet tartott a magyar kisebbség néhez helyzetéről. Beszédében erőlyesen kikelt az ostromállapot és a cenzura meghosszabbítása ellen. Willer kifejtette, hogy az ostromállapotból és a cenzurából az államnak semmi haszna sincs. A legjobb érvek is hiába hangzottak el, a parlament mégis megszavazta az ostromállapotot és cenzura fenntartását.

Szilva-, ringló-, kajszin- és őszi barackfák kis helyet igényelnek és sokat teremnek, ezért az alma- és dió-telepítésekben mint köztes ültetvények mindig elhelyezhetők. — Kérjen árjegyzéket!

Ambrosi, Fischer és Társai R.T.

AIUD, Jud. Alba.

A denevérszárnyakkal repülő ember. A legszenzációsabb repülési kísérletről és a denevérszárnyú emberről rendkívül érdekes fényképpel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett, remek cikkeket, riportokat, kitünő folytatásos regényt és közel száz képszámban az olvasó a népszerű képszámban.

Híreink

Drágult a megélhetés. Az utóbbi időben az ipari cikkek, sőt egyes élelmiszerek ára jelentősen megdrágult. A drágulás általában 25 százalékra rug, tehát egynegyed résszel drágult a megélhetés. A drágulás az ipari cikkeknel nagyobb, az élelmiszereknél kisebb.

Megadóztatják az új házakat. Ismeretes, hogy az új házak után értéküknek megfelelően egy százalék adót kellett fizetni. Ezt az adót azokra a házakra nézve, amelyeknek lakhatási engedélye 1934 augusztus 1-je után kelt, három százalékban fogják megállapítani.

Allamellenes vádat emeltek Szabó Tibor ref. lelkész ellen. A Sanislau-i ref. lelkész és a presbiterium ellen államellenes igazgatás vádját emelte egy elbocsátott tanító. A vizsgálatot vezető esendőrszárnyparancsnok, sár már meggyőződött a legtöbb vád alaptalanságáról.

Bírságot emelnek a pénzügyi tisztviselőket. A pénzügyminisztérium több pénzügyi tisztviselőt pénzbüntetésre ítelt, mivel nem fejtették ki elég szorgalmas tevékenységet az adóbehajtásban.

Hány magyar él a földön? A legújabb számítások szerint több mint 12 millió magyar él a földön. Magyarországon 8 millió magyar lakik. A többi 4 millióból 3 millió Európában, 1 millió pedig Amerikában él. Csekély számú magyarság él még Ausztráliában, Kinában és Palesztinában is.

Magyar parlamentárok eredményes munkája. Közöltük lapunkban, hogy Tima Lajos székely gazdát 15 ezer lej pénzbüntetésre ítélték, mert három lejt vitt autóbusszon București-

be. Tima ellen már árverést is tűztek ki és az a veszély fenyegette, hogy egész vagyonát elveszíti. A Magyar Párt törvényhozóinak: dr. Gyárfás Elemér szenátornak és dr. Pál Gábor képviselőnek a közbenjárására a büntetést elengedték és Tima csak 42 lej kellett, hogy fizessen, amennyi bélyeggel a posta a leveleket Bucureștibe szállította volna.

Felfüggesztették a Cristur-i unitárius gimnázium igazgatóját. Az unitárius egyház tanügyi hatóságához meglepetést keltő rendelet érkezett. A közoktatásügyi miniszter felhívja az unitárius tanügyi hatóságot, hogy Szentmártoni Kálmán Cristur-i gimnáziumi igazgató ellen indítson fegyelmi eljárást. A felfüggesztés oka valami történelmi munkával vagy régi térképpel áll kapcsolatban.

Milyen tanítókat neveznek ki sziumagyar falvakba? Ciuc-ban most eskettek fel hetvenhárom új állami tanítót. A felesketett tanítók közül csak öt magyar. A háború után Ciuc-ban kilenc állami tanító volt, ma háromszáztizennégy van.

Pusztít a tüdővész! Dr. Parádi Kálmán, a református kórház fiatal orvosa, aki a tüdővész kérdését külföldön is tanulmányozta, érdekes előadást tartott a tüdővész pusztításairól. Parádi szerint minden hetedik ember tüdővészben, vagy a tüdővész által okozott egyéb betegségek következtében hal meg.

Mégis felemelik a forgalmi adót. Közöltük, hogy a forgalmi adót nem fogják felemelni, mert az adózó közönség több adót már nem bír el. Újabb hírek szerint azonban a forgalmi adót mégis fel fogják emelni. Az eddigi két és fél százalékos forgalmi adó ezután hat százalékos lesz.

Magyar napok Valda-Camaras-on és Camaras-on.

Kitünően sikerült és minden tekintetben felemelő kultúresemények játszódtak le Cluj megyének ebben a két községében. Valda-Camaras-on tartalmas műsorral egybekötött ünnepséget rendezett a férfi szövetség. Ennek keretében Gyallay Domokos, a Magyar Nép főszerkesztője és dr. Szász Ferenc szerkesztő tartottak előadásokat. A műsor keretében a fiatalság énekeket, szavakat mutatott be. A község lelkésze, tekintettel arra, hogy a községben nincs felekezeti iskola, megfeszített munkával igyekszik ennek hiányosságait pótolni. Gyallay Domokos a felekezeti iskola felépítésére biztatta a jelenlevőket. Dr. Szász Ferenc hasznos tanácsokat adott a községi gazdák számára.

Camaras kicsi, de lelkes gyülekezete előtt Gyallay Domokos a magyar nyelv megtartásának szükségéről és azokról az eszközökről beszélt, amelyek alkalmasok ennek a célnak a megvalósítására. Dr. Szász Ferenc az egyház és az egyháztalálkozók között fennálló szociális és gazdasági kapcsolatokat ismertette. A Camaras-i gyülekezet Gyallay Domokos előadása után egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy kulturházat fog építeni, ahol műkedvelői előadásokat és mindenféle kultur megmozdulásokat lehet tartani.

Örömmel kell megállapítanunk, hogy a Mezőségnek ebben a két községében a magyarság sok jóval és nemes szándékkal van eltelve a kulturális kérdések iránt. Így hát nincs aggodalomra ok és bizalommal tekinthetünk ezeknek a magyaroknak jövő sorsára. Mindkét helyen megnyilvánult az az őszinte

őhajítás, hogy minél sürűbben és minél hosszabb időre keressék fel a központ kiküldöttét a népet.

Rablótámadás áldozatául esett Surányi Károly római katolikus esperes. Surányi Károly Dara-i nyugalmazott esperes lakásán rablók jelentek meg és pénzt követeltek. Minthogy nem kaptak, az öreg felkipasztort összeverték és több helyen megszurták. Az aljas támadás szerencsétlen áldozata súlyos sebei következtében meghalt. Halála előtt részletesen elmondotta a támadás lefolyását.

Az embertelen csendőr elvette büntetését. A Timisoara-i törvényszék most ítélkezett Crisan Teofil csendőrőrmester bűnügyében. Crisan Teofil az őrsön halálra verte Simion Germant. Az embertelen őrmestert hét évi börtönbüntetésre ítélték.

Mulatságos eset szomorú adóbehajtás közben. Oradea-n történt az alábbi tanulságos eset. Egyik írógép vállalat helyiségében megjelent az adóhivatal kiküldöttje és 900 lej régi adóhátrálék kifizetését kérte. Minthogy a tulajdonos azonnal nem tudott fizetni, a pénzügyi tisztviselő egy írógépet zálogban elvitt. A tulajdonosnő hiába tiltakozott ez ellen, mondván, hogy a gép éppen a pénzügyigazgató tulajdona. A gép így a pénzügyigazgatóság pincei raktárába került, ahol a többi zálogtárgyakat őrzik.

Száz pletyka egy sorban... A legfrissebb színházi pletykákat közli a *Déli*ből új száma, amely 100 oldal terjedelemben és nagyszerű tartalommal jelent meg. A legkitűnőbb illusztrált rádióműsorok mellett képes premierbe-számolókat, remek filmrovatot, egyfolyvatos szindarabot, pommás folytatásos regényt és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban

Megszüntetik Odorheiu-n a törvényszéket? Az igazságügyi miniszter takarékosági okokból több bíróságot beszüntet. A Curentul című Bucuresti-i ujság szerint legelőször Odorheiu és Sighisoara törvényszékeinek a megszüntetésére kerül sor. A terv újabb csapást jelent a székelységre nézve, mert a peres ügyek elintézése céljából hosszú utat kell majd megtenni.

A postán lehetetlenné vált a magyar nyelvű táviratküldés. A régi kipróbált postamesterek leváltása következtében nap-nap után nagy zavarok ismétlődnek meg a postai forgalomban. Például a magyar nyelvű táviratok szövegeit annyira eltorzítják, hogy igen sok esetben nem lehet a táviratokat megérteni.

Ölt a kuruzsló cigányasszony. Súlyos állapotban szállították a Turda-i közkórházba Száva Albert ácsmester feleségét. Az asszony óriási kínok között meghalt. Megállapították, hogy Gábor Zsuzsa cigányasszony adott az asszonynak magzatelhajtó gyógyszert és ez okozta halálát. Kiderült a cigányasszonyról, hogy rendszeresen ellátta az olyan asszonyokat gyógyszerrel, akik gyermeküktől megakartak szabadulni. Valószínű, hogy több gyógykezeltje halt már meg.

Szegét vertek a halott szívébe. Sajnálatos eset történt a bán-sági Cavosdia községben. Gergely József szatócs meghalt. Halála előtt több óráig eszméletlenül feküdt. Az a hír terjedt el a faluban, hogy Gergely József halott állapotban egyik szemével kaesintott és a kéz ujjával integott. A hír a faluban nagy izgalmat keltett. Végül is a községi lakosok gyülekezete elhatározta, hogy végez a halott

„vámppirral“, nehogy veszedelmet hozzon a falura. A halottasházba erőszakkal behatolt egy esomó férfi és asszony. Kalapáccsal hosszú szeget verték a szívébe és hiába tiltakoztak minden ellen az özvegy, levették a halott nyáját hegyét és a bonás mondások között a tűzben elégették. Ezután a hamufokhagymával keverték össze és betették a koporsóba. A sajnálatos babonaságnak az ügyészségen lesz folytatása.

Vigyázza bánj a tüvel! Egy Sighet-i asszony tésztát gyúrt közben fejkendőjéről egy varrótű a tésztába esett. A tészta ből evett az asszony 22 éves fia is, aki a tűt lenyelte és a tüstorkán akadt. A fiatalembert kórházban operálták meg.

Megölte a gépszij a molnárt. A Satmarmegyei Culciul-Molnár községben Veres György molnár ki akarta javítani a hajlékszijját. A lendítőkerék elkapaszkodott és pillanatok alatt darabokra tépte. A szerencsétlen molnár után nagy család maradt.

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington. Underwood és Corona írógépek évári árban kaphatók.

Cyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellekekkel. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

„RAPID“

írógépvállalat Cluj. C. Marechal Foch (volt Victoriei) 32. szám.

Művelődési mozgalmak

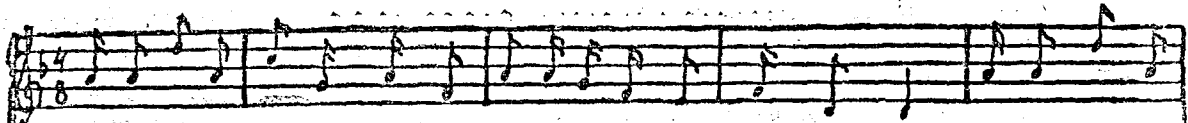
Székely dalok és dallamok.

Keresztúri nagy toronyba'...

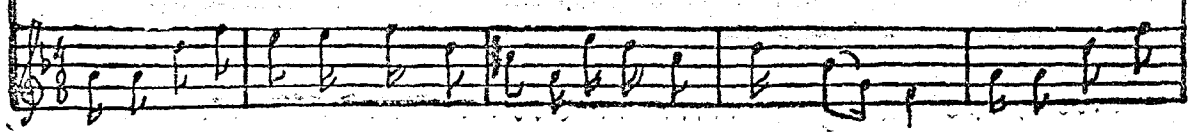
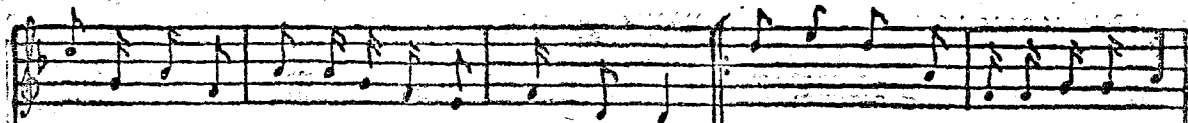
(Nóta.)

Lassú, ringatózó táncüttemben.

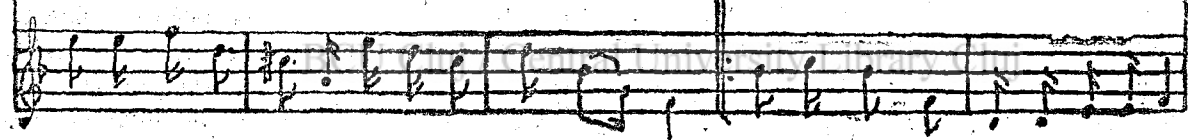
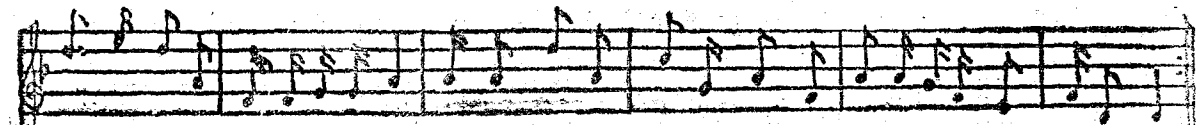
Férfi és női duettre szerző: Székely Tóth Vilmos.

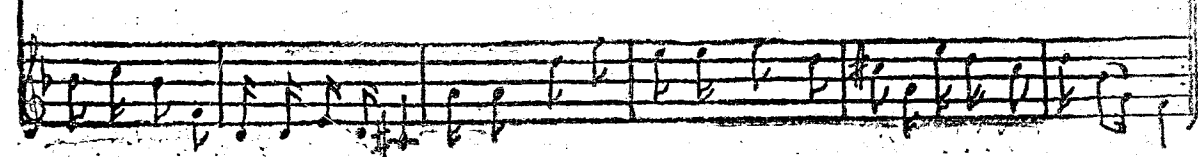
Ke-resz-tú-ri nagy to-rony-ba' ti-zel ű-lől már az ó-ra. Az én ró-zsám

bar-na kis lány más-sal mu-lat a ka-pu-bal En is ar-ra jöt-tem men-tem el.

Szi-ve-m szo-mo-ro-dott e-zen el; De sok sű-rű só-haj-tá-sim ró-zsám ne-le-ledd so-ha el.

2. Mondtam anyám, házasíts meg de te azt mondtad: táérek!
 Elvitték a szeretőmet, — sohase házasodom meg.
 Ha elvitte, eljen is vele, — De öröme ne legyen benne!
 Ha öröme lenne benne, Az én szívem megrepedne.

Súlyos szerencsétlenség Nyugat-Európában. Nyugaton két országban történtek súlyos kimenetelű halálos szerencsétlenségek. A spanyol fővárosban, Madridban, egyik óvoda helyi-
 légere repülőgép zuhant. A repülőgép tizenkét gyermeket és

az óvónőt megsebesítette. A szerencsétlenség áldozatai közül három gyermek és az óvónő meghaltak. — Franciaországban Bordeaux közelében egy személyvonat kisiklott. A szerencsétlenség alkalmával öt utas meghalt, huszan megsebesültek.

Meggyult Anglia legnagyobb petróleumgyára. London közelében kigyulladt Anglia legnagyobb petróleumfinomító gyára. A tűzvész olyan hatalmas méretű, hogy a lángok 500 méter magasra csaptak fel. A tűz száz kilométeres körzetben látszik.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATYSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Hogyan élhet meg egy háromholdas kisbirtokos?

— Kedveltesse meg gyermekeivel a házi nyúl tenyésztést. —

A mai nehéz időben a család aprajának, nagyjának össze kell fognia és megfeszített erővel kell dolgoznia, hogy az élet fenntartásra legszükségesebbeket meg tudja szerezni.

Most a kicsi gazdaság olyan ágát fogom tárgyalni, amit a gyermekekre kell bízni, hadd szokják meg egész kis korukban az önállóságot és az állatszeretetet. Be kell szerezni 3—4 anya házi nyúl és egy hím állatot. Ez a törzs annyit fog szaporítani, hogy minden héten egyszer ellátja a családot hússal. Mi még idegenkedünk a házi nyúl húsától, mert nem szoktuk meg, de ha meg tudjuk azt, hogy a művelt belga, francia és amerikai polgár drága pénzen veszi a házi-nyúl húsát, mert azt a sertés és borjúhúsánál finomabbnak tartja, talán a mi népünk is megkóstolja és megszereti. Milyen jó hatással lenne az a mi agyonsanyargatott, úgyszólván húsrá éhezett kiscgazdánkra, ha minden vasárnap jó nyúlpaprikást ebédelhetne. Milyen büszke lenne a Pista gyerek, amikor az édesapja dicsérné a jó kövér nyúlhúst, hiszen ez mind az ő érdeme volna, mert ügyességével szinte ingyen juttatná pecsenyéhez a háznépet. Hát még az a sok szép nyúlprém, amit a szücs olcsón kidolgoz és az ügyes gazdasszony jó meleg téli sapkát, kabát bélést, galért és muffot csinál belőle? Ez mind az igénytelen házi-nyúl tartás és a gyermekek ügyessége javára számítható.

A házi-nyúl tenyésztést nagyban kétféle okból üzik, vagy a húrral dolgoznak és akkor a nagyobb fajtákat tenyésztik, vagy pedig a drága bundájáért tartják, amikor a piacon legjobban keresett divatos fajtákat kell tenyészteni.

Az én célom, hogy kiscgazdatársaimmal a saját háztartásukban szükséges ingyen hússal lássam el, és ezért a kis igényű közönséges házi-nyúllal foglalkozom. Azok a kiscgazdák, akik alaposabban akarnának drága szőrmejú nyúl-tenyésztéssel foglalkozni, úgysem fognak az én egyszerű leírásommal megelégedni, hanem céljuknak megfelelő szakkönyvet fognak

venni és abból tanulják meg a tennivalókat.

Kétféle nyúl ismerünk: a nagy mezei nyúl, amelyiknek a fülei nagyok és hegyesek, mindig fekete foltos, a kicsinyei nyitott szemmel és szőrösen jönnek a világra. Az üregi nyúl fülei aránylag kicsinyek, a feje nyomott, a test jóval kisebb; a kicsinyei vakon és csupaszon jönnek a világra. A ma ismeretes összes házi-nyúlak — mintegy 30 féleség — mind az üregi nyúltól származnak és csak az éghajlat és kiválasztás útján sikerült annyi féleséget előállítani.

Tenyésztésre olyan anyanyulakat használunk, amelyek már 8 hónaposak, jól kifejlettek, legalább 6 jó egészséges csecsbimbójuk van.

Az őt tekintetében nem nagy igényű a nyúl. Nekünk teljesen megfelel az istállóban vagy csürben elhelyezett néhány jó erős lánca vagy lécből összeszegezett ketrec. Csak az istállóba elengedni nem tanácsos, mert akkor csinál magának vackot és bizony meglehetősen össze túrkálja az istálló falát. A lánca mindegyikét lássuk el ajtóval, hogy éjjel külön-külön zárhassuk el az anyákat a saját helyükre. Minden esetre olyan legyen a lánca, hogy azt mindennap kiséperhessük és a macska vagy kutya ne tudjon benne garázdálkodni. Láttam már petroleumoshordóból is készített nagyon ügyes és olcsó nyúlketrecet.

A hím nyúlát külön tartjuk egy nagy lánca ládában. Párosítás végett a nőtényt helyezük be a hím láncajába és párosítás után azonnal vegyük ki az anyát. A megtermékenyített nőtény 30 nap múlva szüli meg fiait. A anyát fiasítás előtt bőven almozott, tisztán helyre kell tenni, ahol a vackot készít magának, amit a hasáról letépett szőrrel bélel ki. Ide szüli 5—8 fiát, amit ellés után néhány óráig békében kell hagyni, és csak ha megszáradtak, nézzük meg nincsen-e közöttük dőlött vagy túl gyenge, amitől igyekeznünk mielőbb megszabadulni. Ha több kis nyúl van, mint ahány jó csecsbimbó van, akkor a tö-

letet, ha van más kis nyúl as anyánk, az alá tesszük, vagy ha valamelyik ismerősünknek szüksége van reá neki adjuk. Csak a végső esetben dobjuk el.

A kis nyúlak 8—10 nap mulva már látnak és néhány nap mulva már enni kezdenek. Csak 6—7 hetes korban, amikor jól esznek, választjuk le a kicsinyeket úgy, hogy az anyát más ketrecbe tesszük. 4 hónapos korukban választjuk külön a hím nyúlakat és abból egyet meghagyunk magnak, természetesen a legszebb és legerősebbet, a többit jó kiherélni, vagy külön tartva meghizlalni és legelőbb ezeket megenni. De semmi esetre se hagyjuk a kis nőstényekkel, mert azokat idő előtt megtermékenyítanék, és a sok verekedés közben a bundájuk nagyon össze cibálódnék. A meghagyott hímét cseréljük el olyanal, amelyik a mi törzsünkkel nincsen rokonságban, mert amit a tyúk-tenyésztésnél a kakas cserére elmondottam, itten is fennáll. Az idegen vérű hímekkel erősítjük állományunkat.

A házi-nyúl legfontosabb takarmánya a széna és azok a zöldtakarmányok, melyeket a marháink fogyasztanak. A fiatal zöldtakarmányt, különösen a lóherét és lucernát óvatosan etessük, mert könnyen felfuvódnak attól, ezért inkább fonnyasztva adjuk. A fogazatuk olyan, hogy nagyon szeretnek keményebb ételeket is rágni, így akácfa fiatal ágait, gyümölcsfák levágott ágait. Ezeket azonban nagy tömegben nem kell etetni, mert attól szorulást kapnak. Általában a nyúl szereti a változatos eleséget, kevés káposzta- vagy répa-levelet, murkot, komlót, répát, csicsókát, szóval azt mondhatjuk, mindent megeszik, ami a kis gazdaságban megterem és azonkívül az összes fák ágacskáit. A hagymaféléket azonban nem kedveli. Nagyon szereti a kenyér hulladékot.

Naponta háromszor takarmányoznak, különösen nyáron gondoskodjunk friss ivóvízről. Olyan válut csináljunk nyúljaink részére, amibe ne tudjanak belé lépni. A takarmányt is váluból etessük, hogy semmi se menjen belőle kárba.

Igen fontos és elmulaszthatatlan az ivóvíz ellésnél levő állatoknál, mert ivóvíz hiánya miatt történik meg igen gyakran, hogy a lázas

beteg, ellő anyaállat újszülött kölykeit felfalja.

Az állatainkat szoktassuk tisztasághoz, mindennap seperjük ki a ketrecet és időnként fertőtlenítsük ki. Először kivesszük az almot a trágyadombra hányjuk, majd alaposan kikaparjuk az odaragadt maradékot, azután a mosásnál használt forró luggal jól felmosunk minden részt. A ház meszelésekor a nyúl-ketreceteket is kívül belül meg kell meszeln.

A mikor a nyúl 6 hónapos, a húsa már kitünő, le lehet vágni. Az állatokkal is emberien kell bánni, nem szabad kínozni, hanem egy jó kemény ütést mérünk a tarkójára, miáltal a nyúl elkábul. Ekkor a hátsó lábánál fogva felakasztjuk és így szúrjuk meg, hogy a vére elfolyjon. Vigyázni kell, hogy a bunda ne véreződjön össze. Általános a panasz a szűcsök körében, hogy úgy a mezei, mint a házi-nyúlakat olyan rosszul nyúzzák és a bőrt olyan rosszul kezelik, hogy azokból sok bőrt egyáltalán nem lehet használni.

A nyúlat a hátsó lábainál fogva felfüggesztjük és legelőbb ott tesszük szabaddá a lábakat. Ezután egy-egy vágást teszünk a két combon a has felé, hogy ezek V alakban találkozzanak, ekkor már csak húznunk kell a bőrt a fej felé, az jön magától.

Csak akkor van helyesen szárítva a bőr, ha azon száradás közben ránc nem keletkezik. Ezt úgy érjük el, ha a bőrt a has közepén az orra hegyétől a farka hegyéig felhasítjuk, éppen úgy a lábak melső felét és ekkor az állat bőrét egy deszkára kifeszítjük. A bőrt a szőrös felével reáfektetjük a deszkára, azt kisimítjük és apró szeggel a bőr szélét lefogjuk köröskörül, mert így nem tud megráncosodni. Ezután árnyékos helyen, ahol jól járja a levegő, megszáritjuk és száraz helyen raktározzuk, amíg eladjuk, vagy felhasználjuk. Az októbertől márciusig lenyúzott bőrök az értékesek, a nyári bőrért keveset adnak.

A házi nyúljainknak is megvannak a maguk betegségei, mint a rühesség, a nátha, hasmenés, ami ellen főleg a tisztasággal védekezhetünk. A betegnek látszó állatot azonnal különítsük el a többitől.

Bodor Kálmán.

Olvasóink a „KELETI ÚJSÁG”-ot Erdély megyei napilapját!

A tej- és tejtermékek higiénikus termelésének és értékesítésének propagandája a budapesti mezőgazdasági kiállításon.

A tejfogyasztás emelésének egyik leghatásosabb eszköze a tej és a tejtermékek minőségének fokozása és jóságának biztosítása. Ezt tudva, a földművelésügyi minisztérium minden tőle telhetőt elkövet szakintézményei útján, hogy a higiénikus tejtermelés és értékesítés feltételeit biztosítsa. A március 21-én megnyíló országos mezőgazdasági kiállításon ez évben résztvevő kísérletügyi intézmények kiállítása egységesen szemlélteti ezekben az intézményeknek az említett cél érdekében kifejtett tevékenységét. E csoportos kiállítás tájékoztatni fog a szarvasmarhatenyésztésnek a tejjgazdaság irányában való fejlesztéséről és ennek eredményeiről, értékes ismertetést nyújt a fejőstehenek takarmányozásáról, szemléltetni fogja, hogy milyen egészségi ártalmakat hárít el a mintaszerűen megszervezett állategészségügyi szakszolgálat, tájékoztat a tejtermelésről és a tejtermékek módosított előforduló hibák kiküszöböléséről, a vaj állami márkázásáról, a márkázott vaj szakszerű csomagolásáról és arról, hogy vajkivételünk az állami márkázás bevezetése óta milyen rohamos arányban emelkedik. Tájékoztatást fog még nyújtani a tej és a tejtermékek termelésének és forgalmának szabályozásáról, a hamisítatlan és kifogástalan minőségben forgalombahozatalukat biztosító ellenőrzésről, a juhtejjgazdaság helyzetéről, a különféle tejgazdasági és tejipari szakoktatási intézményekről, a tejfogyasztás emelésére irányuló propaganda-tevékenységről és az iskolai ifjuság tejtáplálásáról. Érdekes számok szólnak majd a magyar főváros és több világváros tejfogyasztásáról.

Bizonyára nagy tetszéssel fog találkozni az az ötlet, hogy a kiállítás keretében külön csoportban természetben láthatók lesznek a hazai forgalomban szereplő összes tejfélések, tejtermékek és melléktermékek. Így a

kiállítás látogatóközönsége tájékoztatást fog nyerni arról, hogy a magyar tejgazdaság és tejipar fejlettsége mellett ma a legkülönbözőbb igényt és ízlést is ki tudjuk már elégíteni a tejtermékekkel. Egész csomó olyan turó- és sajtféleség, stb. készül az országban, amelyeket a fogyasztóközönség szélesebb rétegei ma még alig ismernek. Így ez a csoport előreláthatóan hatásosan szolgálja a tejfogyasztás emelését.

A tejgazdasági kiállításon részt vesznek az állatléttani és takarmányozási kísérleti állomás, az országos állategészségügyi intézet, a magyaróvári tejkísérleti állomás, a tejtermékek ellenőrző állomása, az országos kémiai intézet, az újpesti vegykísérleti állomás, a székesfőváros vegyszeti és élelmiszervizsgáló intézete, a gyapjuminősítő intézet és az országos tejpropaganda bizottság.

Ehhez a kiállításához csatlakozva, de külön csoportban megjelennek a tej- és tejtermékipari vállalatok, hogy tanúságot tegyenek ennek az iparágak fejlettségéről. Külön szerephez jut az ideén a vaj- és a sajtipar, termékei immár külföldön is teljes elismerésre találnak.

A tej gazdasági kiállítást vaj- és sajtbírálat előzi meg, ez a verseny a minőség javítására irányuló törekvésnek már eddig is hasznos eszközeül bizonyult. A tejipari kiállítást a Tejjgazdasági Szövetkezet rendezi.

Nagy sikerűnek ígérkezik a budapesti Nemzetközi Vásár.

A budapesti Nemzetközi Vásár végleges képe kezd most már kialakulni. A májusban megnyíló vásár nemzetközi találkozója lesz a külföld kereskedőinek és gyárosainak. Sok érdekes látnivaló lesz a nemzetközi vásáron, ezek között magyar különlegességek is. Sok vevője lesz a magyar borfűtűlőnek. A walesi herceg budapesti tartózkodása idején egyik budai kis korezmában ilyen, a nép által

használt borfűtűlőből itta a tüzös tokajit.

A walesi hercegnek nagyon megtetszettek ezek a magyar népies fűtűlők, amelyek lényege az, hogy az üveg és a pohár egyesítve van. Mint értesülünk, az egyik nagy magyar gyár különböző szeszparlatait a jövőben ilyen fűtűlőkben fogja forgalomba hozni, valamint az egyik nagy osztrák gyár a walesi herceg dívatmutató példája nyomán ilyen fűtűlő-gyártat rendez be Ausztriában. A walesi herceg egyébként 30 darabot vitt a borfűtűlőből magával Londonba. A magyar borfűtűlők e sikerével kapcsolatosan érdekes megemlékei, hogy ezek első ízben a Budapesti Nemzetközi Vásáron kerültek bemutatásra három évvel ezelőtt a vásár magyar csárdájában, amelynek tulajdonosa a fűtűlőket a szintén tulajdonában lévő kis budai korezmába is bevezette.

A vásár vezetősége különös gonddal készítette elő ez évben a vásárral kapcsolatos utazási kedvezményeket. Ennek eredménye az az újítás, hogy a vásár igazolványával teljes egy hónapra keresztül lehet kedvezményesen utazni Budapestre és vissza, illetve a külföldi látogatóknak Budapestre bármely irányban tovább. A vásár igazolványok érvényessége április 23-án kezdődik és május 23-ig tart.

Termény-raktárakat létesít az államvasút. A külföldi áruraktárok mintájára a vasút igazgatósága a nagyobb pályaudvarok mellett áruraktárokat akar létesíteni. A vasuti áruraktárakba elhelyezett terményekre előleget adnának és vállalnák a termények értékesítését.

Felhívás a lucerna és lóheretermelőkhöz.

Aki heremagot termeszt és rendszeres termést is akar aratni, annak védekeznie kell. Nem a rossz időjárás, vagy a rossz talaj az oka a silány heremag-termésnek, amint azt a gazdák egy bizonyos csoportja véli, hanem a veszedelmes áptionbogár, melyet rendszeresen kell irtani, mert különben nem a mienk, hanem a bogaré lesz a mag termés.

Különösen sok az áptionbogár ott, ahol évről évre természetesen heremagot, de a védekezéseket eltenne nem folytatják.

A heremagnak nagy értéke van, termelése tehát gazdaságos dolog, de csak akkor, ha az áptionbogár ellen kellőképp védekezünk.

A lucernának is megvannak a veszedelmes ellenségei.

A lucerna e nehéz fakadását a lucernaböde, vagy lucernabogár álcája okozza, mely kaszálás után a hajtásnak induló lucernát folyton lerágja, úgy, hogy az nem tud növekedésnek indulni.

Ugy a lucernaböde, mint a hatalmas veszedelmet jelentő áptionbogár ellen minden mechanikai eljárásnál jobban bevált a rendszeres permétezés, melynek segítségével a lucerna és lóheremag termés a normális méreteket éri el.

Lapunk gyakorlati téren is hívei rendelkezésére akar állani s e veszedelmes kártevők elleni védekezés megszervezését már most meg akarja kezdeni.

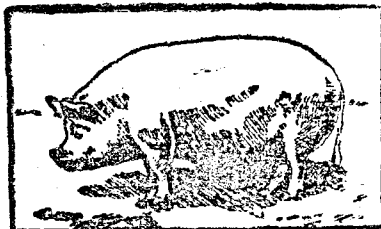
Harcot hirdetünk a lóherénket és a lucernánkat megtizedelő alattomos kártevők ellen s nem szűnünk meg a védekezési eljárásokat mindaddig felszínen tartani, amíg minden érdekelt gazdatársunk okszerűen nem folytatja a védekezéseket.

Ezirányu akciónkat ezennel beindítjuk és első lépésként felkérjük lapunk lucerna- és lóhereter-

Egészséges, életképes, jó csontozatu állatot csak úgy nevelhet, ha már az anyaállatot is, továbbá az ujszülött növendéket is

PEKK-el

táplálja.

PEKK

naponta csak néhány baniba kerül s mégis ezeket hoz!

FREDERIC SPODHEIM & Co S. A.

București I. Str. Constantin. 4

AGROTECHNICA, Cluj,

Cal. Regele Ferdinand, 8.

Vezérképpiselet:

Erdély-bánát képpiselet:

mely olvasóit, hogy következő néhány kérdésünkre feleljenek levelező-lap útján:

1. Hány kat. holdon szokott lucernát és lóherét termelni?

2. Az áptionbogár kártétele miatt holdanként mekkora magtermése volt eddig elérhető?

3. Tapasztalható volt-e a lucernában, hogy az első és második kaszálás után az újra nehezen zöldült ki?

4. Végül pedig annak közlését kérjük, hogy óhajt-e e mozgalmunkban bekapcsolódni és kívánja, hogy eljuttassuk Önhöz mindazon felvilágosításokat, melyek e tekintetben szükségesek.

Lapunk hasábjai a lóhere és lucernatermelők komoly, tárgyilagos hozzászólásai részére nyitva állanak. Szívesen helyet adunk mindenkinek, aki a lucerna védelmében és az áptionbogár elleni harcban mellénk akar állni.

Ismeri Ön a Togal-t? A Togal-tabletták azonnal ható szer rheumánál, köszvényénél és ülőidegzésébenél (isiasz), valamint ideg- és fejfájásnál. E szer rendkívül szerencsés összetételénél fogva és azon kitűnő eredmények alapján, melyet a Togal-lal kiváló orvosok, számos klinika és kórház közel husz év leforgása alatt elértek, általános elismerésre talált. A Togal a beteg anyagokat természetes úton távolítja el a testből és nagy mértékben baktériumölő hatáson is. Minden gyógyszerárban kapható.

A Magyar Kórus énekeskönyve

HARMONIA SACRA

imádságokkal, gergorián korálisokkal, vegyeskarra írt latin misékkal, régi és újabb szerzők motettáival, magyar egyházi népénekekkel és kánonokkal ára 136 leu, vidékiek 146 leu beküldése ellenében postómentesen kapják.

Minerva könyvesbolt

Cluj, Str. Regina Maria I sz.

Erdők ujulása.

Gyönyörű tölgyerdő terült el, kiemelkedő helyen. Fái merészen emelkedtek a magasba, óriás törzseit megbámulták arrajárók. Hatalmas példányaival gyönyörködtette a szemet és ezen kívül sokféle célok szolgálatára volt alkalmas. Néha közlekedési eszközöket faragtak belőle, máskor házépítésre, butoroknak vagy védőgátaknak használták fel egyes darabjait.

Néha eget-földet rázó vihar zúgott végig a tájon s nyomában rommá vált minden. Óriási erővel ütődött bele a tölgyerdőbe, mely böszülten ordított fel az orkán támadására. Irítóztató recsegéssel letörtök a tölgyágak és tövestől szakadtak ki a faóriások. Minden erejét összeszedte az orkán, hogy hatalmas ellenfelét, a tölgyerdőt lehengerelje. Próbálkozása nem volt hiábavaló, rövid idő alatt romhalmazzá vált az erdő, csak itt-ott állott még egy-egy szál fa, melyet nem tudott kidönteni a tomboló vihar. Rombadőlt az erdő, de erejét veszítette a vihar is.

Az erdőn túl falvak feküdtek. A falvak népe, mitsém tudott arról a csatáról, melyet az erdő vívott; csak amikor meglátta azt összetörve, akkor eszmélt fel arra a veszélyre, melyre a leselkedett és őt érte volna most a tölgyerdő nélkül.

Félelmesen szép volt így romjaiban is a legázolt erdő és a minden támadást diadalmasan kiálló néhány fa, mely szerteszét emelkedett ki csonkán, megtépetten, a ledöntött fatestek közül.

A megvédett falvak népe azonban nem e szépséget bámulta, hanem igyekezett elhordani a használható romokat.

A fák pedig magvakat hullattak, ezekből csemeték lettek. Ismét erdő nőtt ki a legázolt régi helyett: ifjú és erős. Sokszor érte csapás, de ellenállásán megtört minden égtáj vihara. Ilyenkor áldották a környező népek, hogy a tölgyerdő öntestével védte meg őket. Ebben a védelmi állásban sok szál fa kidőlt vihar ide-

jén; megritkultak a sorok, de a megmaradt fák önmaguk nevelésével pótolták a hiányt.

Hosszas szélesend következett. Az erdő körül mindenütt falvak emelkedtek. Idő teltével egyre kevesebben tudtak arról az önfeláldozó munkáról, amit az erdő végzett, hogy minden viharnek gátat vessen. Az erdő pedig egyre nőtt. Fái kemények, égbenyúlók lettek. Messze földről jöttek hozzá természet-rajongók, szépségében gyönyörködni.

A környező falvak népének fájt az erdő szépsége, mert eltakarta az ők szépségét. Az erdő miatt nem láthattak mesze, őket sem tudták messziről bámulni. Tanácskozni kezdtek, megegyezésre jutottak és a szerint cselekedtek: fejszékkel és fűrészekkel indult az erdő ellen a falvak népe. Megkezdődött az erdőirtás.

Fájdalmas összetörtségében félelmes látványt nyújtott a letarolt erdő. A kettéfűrészelt törzsek beszédesen hirdették az egykori nagyságot. Most már mindennek vége: meghalt az erdő!

És végeszakad a szélesendnek, elemi erővel felzúg a vihar, végigsepri a falvakat keleten és nyugaton, északon és délen. Eddig csak egyik oldal, de most mindenik a vihar áldozata lesz, hiszen az erdő már nem védi őket. Nehezen megy az építkezés: hiányzik az erdő, hiányzik a fa. Messze földről kell építőanyagot szállítani. És elemi csapások következnek. Állandóvá lesz a vihar, gyakori az árvíz. Vilámesapások sújtanak, jégeső pusztít. Megváltozik az időjárás, beköszönt az inség. Éhesen, szomorúan, tanácsra gyűl a falvak népe. Nem merik bevallani, de mindenik tudja: hiába minden erőfeszítés, mert hiányzik a gátat vető erdő. Most már látják, hogy mikor az erdőt elpusztították, önmagukat fosztották meg a legerősebb védelemtől. Sorsuk össze van nőve az erdő sorsával s ha ők élni akarnak, újra kell nőni a letarolt erdőnek.

Kiss János.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Művelődés

TAVASZI MAGVETŐ

Derék alakját nézem a határban:
A barázdába szórja a magot,
Felette, rajta csilló napsugár van:
Egész alakján glória ragyog.

Méltóságteljes lassú lépéssel jár
Felszántott földje barnálló rögén —
Mélázó szemmel sokszor láttam őt már,
De ilyen szépnek sohsem láttam ént.

Nézzétek csak: nagy izmos karja lendül
S a barna földbe egyre hull a mag —
Itt a határban minden a csend ül
És érzik, hogy szent minden pillanat.

Egy ember ott az Isten munkatársa
S Isten lelkével van telve a csend:
Epp most fogan a tavasz újulása,
Az ég s a föld most új tavaszt teremt.

Szigethy Ferenc.

A szófogadó szolgálólegény.

Bolondos egy legény volt Fityók. Hátul hordta az eszét, mint juhász a botját. Darálni akarta az ceetet, kötözni a homokot. Vargához vitte élesíteni az ekeszarvát, szabóhoz patkolni a eszímát.

Mikor az apja megsokalta sok balgaságát, azt mondta neki:

— Koesiut, meg gyalogut, föl is ut, meg le is ut. Eredj, Fityók, szolgálatot keresni.

El is ment Fityók, talált gazdát is, kapott parancsot is. Ez volt a parancs:

— Eredj, Fityók, fát vágni az erdőre. Amit vágsz, holnap hazahozzuk négylovas szekérrel. Nesze ez az árpacipó, élj vele vigan.

Fityók mindent jóváhagyott, csak az árpacipót keveselte.

— Ha kevés, tedd a patakba, megdagad benne, — mondja neki a gazda tréfálkozva.

Egy szó nem sok, Fityók annyit se szólt. Kiment az erdőbe, lenyesett két gallyat, bevetette a patakba. Aztán megette az árpacipót, kifeküdt a napra s így aludt estig. Akkor azután hazament.

Rheumát

biztosan
gyógyít

Csináljon egy teljes Togonal-kurát!

A Togonal-tabletta a húgysavak oldása által mérgeket távolít el a testből!
Hasonló biztos hatású a Togonal-tabletta

Csúz * Idegzsába * Spanyolnátha és mindennemű főfájás esetén.

A Togonal biztos gyógyulást jelent.
Minden gyógyszerárban és drogériában. Lei 52.- és 130.-
A Togonal-tabletta svájci készítmény.

Másnap azt mondja neki a gazda:

— Itt ez a darab szalonna, kend meg vele a szekeret, megyünk az erdőre a fáért, amit kivágtál.

Kapja magát Fityók, megkeni a szekeret, de mindenütt, nemesak a kerekeit, hanem az oldalát is, a rudját is.

— Ó, te esze fitty! — förmedt rá a gazda, — nem így kellett volna ezt csinálni! No, most már fogd be a négy lovat.

Be is fogta Fityók a négy lovat, de úgy, hogy kettőt előre a rudhoz, kettőt hátra a saroglyához. Hát ahogy hajtaná, nem megy a két ló, nem bírja egymást huzni.

— Ó, te oktondi! — kiált rá a gazda, — ezt sem így kell csinálni!

Megmutatta, hogyan kell, aztán megindultak

— Hanem azt megmondom, hogy az uton meg ne mukkanj, mert megkeserülöd, — förmed rá a gazda Fityókra.

Szót is fogadott Fityók. Pedig látta, hogy kiesik a kerékszög, utána a kerék. De azért meg nem szólalt volna a világért sem. Csak amikor az erdőbe beértek, akkor mukkant meg:

— Gazduram, baj van!

— Mi baj, Fityók?

— Kiesett a kerékszög

— Hej, mézes teringette, miért nem szóltál előbb!

— Meg a kerék is elveszett!

— Hej, jeges teremtette, fogj hamar egy lovat, pattanj a hátára, szaladj a kerékért!

Kifogják a nyergest, rápattan Fityók, megy vissza a kerékért. Meg is találja, illegeti a ló hátára, de sehogy se akar megállni rajta. Kapja magát, kiveri belőle a küllőket, a keréket a ló nyakába akasztja, úgy loval vissza.

Persze, mire kiért a gazdához, mind véresre verte a kerék vasabronesa a ló lábát. Lett ebből megint nagy perpatvar. Ahogy kimérgeskedti magát a gazda, fülön fogja Fityókot s azt mondja neki:

— Hol az a fa, amit tegnap vágta?

— Itt van a patakban, — mutatja Fityók a két szál vesszőt. — Gondoltam, majd megdagad benne.

Erre aztán már a löcs után kapott a gazda.

— Gyere, Fityók, hadd járassam el veled a kutyakopogóst.

De erre Fityók is nyaka közé kapta a lábát s úgy meglódult, hogy még most is szalad, ha meg nem állt.

Amelyiktek találkozik vele, fogadja föl szolgának.

(M. F.)

Apróságok Adomák

Több az élet, mint az eledel...

„Több az élet mint az eledel, és több a test, mint a ruházat.“ Egészen biztos, a Bibliából olvastam ezt a gyönyörű kijelentést. A mi Urunk Jézus Krisztusunk mondta sokszáz évvel ezelőtt.

Mindig ez jut az eszembe: „több az élet, mint az eledel...“, mikor Agnesre gondolok.

Agnes, hozzám jár mosni, surolni, nagytakarításnál segíteni. Tudja, hogy nincs annyi pénzem, mint régen, mikor 30—40 leít is adtam egy napra a munkájáért és mikor példálózni kezdtem, hogy most már nem lesz rá egy darabig szükségem, magam is tudok dolgozni. Kö-

nyörögve mondta:

„Engedje meg a nagyságos asszony, hogy továbbra is jöjjelek. nem kérek én semmit, akár milyen keveset tetszik adni elég nekem“.

Aztán megtudtam, hogy máshol is dolgozik egy kis krumpliórt, pár darab fáért, egy-egy főképosztáért, mindezért olyan hálás... Pedig a munkája után pénzt, sok pénzt érdemelne, mert ragyogó tiszta minden a keznyomán. Ha ő surolja fel a konyhám, laskát lehetne enni a padlóról.

Három gyönyörű szép kisleánya van Agnesnek 5, 3 és 1 évesek. Olyan angyalian szépek ezek a gyermekek hogy, ha előkelő szülők kicsinyei volnának minden szépség-versenyen ökvinnék el a pálmát.

Pedig rongyokba járnak és az eledelük, reggel: egy kis cukor nélküli tea, kenyér héjával, délután: paszuly vagy krumpli, ha van...

Február elején, mikor azok a rettenetes hidegek voltak, Agnes beteg volt és 5 napig az egész család fütetlen szobába didergel. fel se mertek kelni az ágyból. Mikor megtudtam és szemrehányást tettem neki, hogy miért nem izent hozzám, azt felelte:

„Csak nem hordjuk el mind a nagyságos asszony fáját, ugy is egész télen adott nekünk!!!“

Ugy beszélt, mintha nem dolgozott volna meg becsületesen, minden darab fáért.

Nagyon szeretem ezt a szegény asszonyt és nagyon sajnálom. Annyira semmirekélő, lusta, alig keres valamit és azt is saját ma-

gára költi. De az asszony mindig mentetgeti, igazi hűséges felesége szegény...

Hogy élnek egyik napról a másikra azt csak a fennvaló Ur Isten tudja. En csak azon csodálkozom gyönyörködve, hogy a gyermekek szépek, épek, virgocok, kedvesek, üdék. Csodal... hiszen majdnem éheznek.

Oh Uram! Több az élet, mint az eledel... és a test több, mint a ruházat, most már tudom...

Mig Te rendezed az életet, addig élet az minden nyomorúságok között is!...

S. Sillay Erzsébet

Csak különleges étrendet bír el az emberi szervezet a magasban!

Mióta a levegőben való közlekedés kezd terjedni, sokat foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a repülőgépek és léghajók utasait milyen ételkkel lássák el? A többszáz vagy ezer méter magasságban repülő gépen az emberi szervezet sokkal kényesebb, mint a Föld színén. Az ételek is különösen viselkednek a magasban. Így például nagyon sok füstölt húsféle megfeketedik a magasban és ezért nem ad étvágygerjesztő ételt. Különös, hogy a repülőgépen utazó emberek általában undorodnak a sárgaszínű eledelektől. Annál jobban kívánják a vörös és zöldszínű ételeket. Különösen beválják a repülőgépek utasainak étrendjében a paradicsom nyersen és főtt állapotban. A finom sonkát is jól bírják az utasok. Érdekes, hogy a feketekávé és általában az izgató italok, mint a tea, kakao könnyen hányingert okoznak az utasoknál. A teák közül legjobban bevált a hárs-lavirág tea. Ennek rendkívül megnyugtató hatása van az utas idegeire és csillapítja a fellépő hányingert.

A repülőgépek konyhájának étrendjét gondos, tudományos vizsgálatnak vetették alá. A repülő utasok körében ugyanis rettegett betegség a közönségesen tengeri betegségnek nevezett szédüléssel és hányingerrel egybekötött rosszullét. Érdeke tehát a repülőgép társaságoknak, hogy utasaik élelmezésére olyan ételeket használjanak, melyek nem idéznek elő rosszullétet. Ezekkel a vizsgálatokkal kapcsolatban sok olyan érdekes tudományos megállapítást is tettek, amelyeknek az emberiség hasznát fogja látni.

Sovány étrend!

Az orvos megvizsgálja a beteget, fel írja a gyógyszert, majd így szól:

— Önnek mától kezdve több hónapig csak könnyű ételeket szabad ennie. Hig levest, tejet és főtt tojást fogyaszthat. Tartsa be pontosan az étrendet, különben betegsége súlyosbodni fog. A beteg megértően bólogat, majd megszólal:

— Lesz szives megmondani doktor ur, hogy ezt az étrendet étkezés előtt, vagy étkezés után alkalmazzam.

Humor a dalárdában.

Egyik mezősi dalárda tagjainak történetek az alábbi jóízű esetek.

1. A dalárda egyik tagja elfáradva érkezik haza próbáról. A felesége a bábaasszonyért küldi. Mire a férj megszólal:

— Te asszony, ugy el vagyok fáradva, várj reggelig.

2. A magasra akasztott, pislogó lámpát egy mély, basszus szólamot éneklő dalárdatag nem éri fel.

— Menjen neki segíteni egy prim szólamot éneklő dalárdista, mert ugy látszik a basszus nem éri fel!

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

G. L. Többször közöltük már lapunkban, hogy általános érvényű tanácsot nem lehet arra vonatkozólag adni, hogy mennyi betétet kell visszafizetnie valamely pénzügyintézetnek. Ezért közölje velünk, hogy melyik pénzügyintézetnél helyezte el betétjét és hogy az a pénzügyintézet a konverziós törvény által nyújtott lehetőségek következtében kötött-e magánegyezséget betéteseivel vagy pedig más helyzetben van.

D. M. Mikor épült a ház, tettek-e a falra szigetelő lemezt? Ha nem tettek, azért nedves most, a talajból felszivárgó víz a betonfalon keresztül a téglafalba megy. Ha ezen szigetelést elmulasztották, akkor most, utólag kell szigetelni, még pedig úgy, hogy a falat 1 méteres szakaszonként kibontják, gondosan elhelyezik a szigetelő lemezt (1/2 cm vastag) és cement habarccsal visszafalazzák a nyílást. Ezt a munkát köröskörül el kell végezni.

Másik kérdés, vajjon a padló alatt milyen volt a feltöltés, nem volt-e nedves? Ennek tökéletes száraznak kell lenni, meg kell vizsgálni, ha nem ilyen, ki kell cserélni száraz homokkal vagy salakkal. Ha a padlódeszka esetleg gombás lenne, ki kell cserélni ezt is új deszkával, mert a levegő ettől is romolhatik és a gomba, amint már többször írtunk róla, igen veszélyes. A tanácsadási 20 lejt kérjük beküldeni.

T. M.

G. R. A tojás főzés közben miért reped meg és hogyan lehet ezt a bajt megakadályozni? A baj különösen télen szokott jelentkezni, mikor a tojás rendszeren hideg és a forró vízbe téve, azonnal megreped. Ezen a kellemetlen bajon egyébként nagyon könnyű segíteni. A vízbe, amiben a tojást főzzük, jó késhegynyi só teszünk, mert a sósvízben főzött tojás nem reped meg. Tehát akár lágy tojást, akár kemény tojást akarunk főzni, használjunk mindig sósvizet. Egy késhegynyi só sok bosszuságtól ment meg.

B. M. Leveléből kitetszően Ön és az ügyvéd között 30, illetve 130 Lei miatt folyik a vita. Ugyanis az ügyvéd az Ön által kifizetett 500 Lei-t a fizetési meghagyásban megállapított 370 Lei költségébe könyvelte el. A 100 Lei felszólítási díj, amennyiben az a fizetési meghagyásban megállapítva nincs, nem jár, következésképpen Önnek joga van 130 Lei erejéig végrehajtás megszorítás iránt fellépni a bíróság előtt.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői híreink

Alább felsoroltaknak köszönet mondunk a bejelentett új előfizetőkért: M. I. Turulung, I. D. Bentid, M. A. Coldau, S. S. Turia, M. I. Ludus, B. A. Diosig, Gy. Zs. Coltesti, R. D. Odorheiu.

I. D. Bentid. Köszönjük a bejelentett 3 új előfizetőt. Kérjük értesítését, hogy ajándékképpen melyik könyvet küldjük el a Magyar Nép könyvtárából.

B. S. Panticeu. Köszönjük, hogy az általunk küldött mutatószámokat szétosztotta s reméljük, hogy csak akad ott is egy pár új előfizető. A 100 és 500 lejeselek kicserélésére még semmi féle intézkedés nem jelent meg, tehát azokat nyugodtan elfogadhatja továbbra is. Valószínű, hogy nem is lesz közvetlenül kicserélve, hanem az állam fokozatosan bevonja a régi pénzeket a

azok helyett újakat ad ki. Egyébként ezen kérdéssel, ha időszerű lesz, lapunkban is foglalkozunk. A beküldött bélyegpek megfelelőek voltak.

Sz. B. Mihaileni. A naptárját először még f. év januárjában elküldöttük s mivel azt nem kapta meg, az ábécés könyvvel együtt másodszer is megküldöttük.

M. I. Sinersig. A bejelentett 3 új előfizetőnek lapunkat f. év január 1-től visszamenőleg megindítottuk, az elmaradt példányokkal együtt. Ha az egyévi díjat beküldik, a könyvnapárt is elküldjük az új előfizetőknek. Nagyon jól esett nekünk az a figyelmessége, hogy az ABC könyvekért új előfizetőket jelentett be. Ön azon előfizetőink közé tartozik, aki érzi, hogy a több ezer példányban készített s teljesen ingyen küldött ábécés könyvekért valamelyes ellenszolgáltatást kell adni. Ez pedig más nem is lehet, mint hogy az előfizetők bejelentésével erősítse lapunkat, mert ezzel is nagyobb lehetőséget nyújt arra, hogy az ABC könyveket, ha a szükség úgy kívánja, újból kinyomtaszuk, hogy mindenki, aki kér azokból, kívánságát teljesíthesse. Minden előfizetőnknek szíven kellene viselnie lapunk nemese küzdelmét s munkánkban segítségünkre lenni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: J. A. Sibiu 150, Sz. I. Agris 555 (napár 2-szor expe-

diálva), M. Zs. Orosfaia 155 (r. 1934 dec. 31-ig), D. Zs. Cusmed 455 (r. 1934 dec. 31-ig), T. L. Bachnea 150 (r. 1935 dec. 31-ig), Sz. L. Mailat 250 (r. 1936 márc. 1-ig), A. A. Oena-Sibiului 155 (r. 1934 dec. 31-ig), L. L. Mihaileni 155 (r. 1934 dec. 31-ig), Ifj. K. J. Oena-Sibiului 150 (r. 1935 dec. 31-ig), P. F. Tusnad 155 (r. 1935 dec. 31-ig), Sch. Gy. Zernesti 155 (nap. 2-szor is elküldve), Ifj. Sz. L. Saantaul-Mio 200 (r. 1933 jun. 1-ig, múlt év végéig még 245 lej megküldését kérjük).

Apróhirdetéseink

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Vass Adolf szabadalmi ügyvivő Cluj, Str. Grigorescu 112

Mezőségi talajon nevelt, kitűnő fajta körte- és almaoltványokat ajánl jutányos árban Benczédi Márton tanító Suatu, posta Mociu, jud. Cluj.

Figyelem! Műlépet szállítok kg. 140 lej, minden méret után. Tiszta, garantált viaszból. Fridel Lajos méhész Ciceu-Mihăești, u. p. Reteag, jud. Someș.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatószámot ingyen küld a
Kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop
5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 30 lei.

A budapesti mezőgazdasági kiállítás csodái.

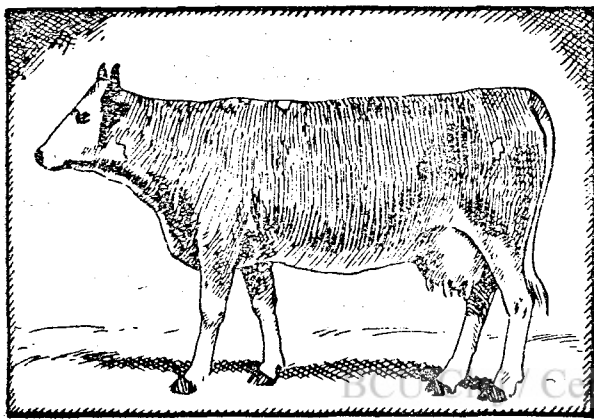
A budapesti mezőgazdasági kiállítás év-ről-évre új csodákkal szolgál látogatóinak. A szakavatott rendezőség évekre visszanyúló tapasztalatai következtében úgy állítja össze a kiállítás látványait, hogy azok a hozzá nem értő ember számára is tanulságosak és gyönyörűségesek.

Az idei kiállításnak különös jelentőséget ad, hogy ki lesz állítva a világ legjobban tejelő tehene a herceg Eszterházy-féle uradalom Dáma nevű tehene. Ez a piros-tarka tehen naponta csaknem 70 liter tejet ad. Ezzel az óriási tejelő képességgel tulszárnyalta az összes eddigi jól tejelő teheneket.

Emlékeznek olvasóink, hogy a „Magyar Nép”-ben bemutattuk a bajorországi Agátha nevű tehen képét, amelyik naponta 50 liter

tejet ad. Jellemző a mezőgazdálkodásban is uralkodó gyors haladásra, hogy alig néhány hét alatt ezt az eredményt megdöntötte a magyarországi Dáma nevű tehen. Képeinken bemutatjuk a Dáma nevű piros-tarka tehenet és egy magyar bika képét, amelyik a kiállítás hirdetőművein szerepel.

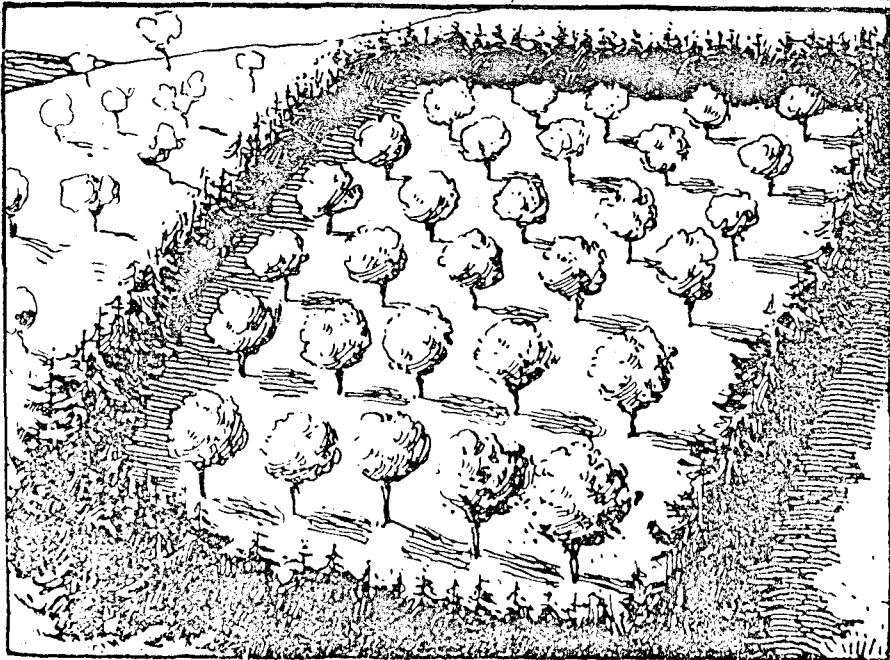
Tanuld meg!

Fenyőfa ültetéssel lehet védeni a gyümölcsösöket fagyár ellen

Ismeretes, hogy szeles helyeken a gyümölcsösöket sűrűn ültetett tűlevelű fákkal

szokták bekeríteni. A sűrűn ültetett tűlevelű fák pld. fenyő, tuja (életfa), valóságos falat alkotnak és nagymértékben enyhíti a szél kártételét. Németországban érdekes tapasztalatot tettek, hogy a fenyőfával körülültetett gyümölcsösök nemcsak a szélről vannak védve, hanem a tavaszi fagyok sem pusztítanak nagymértékben az ilyen módon bekerített gyümölcsösökben.

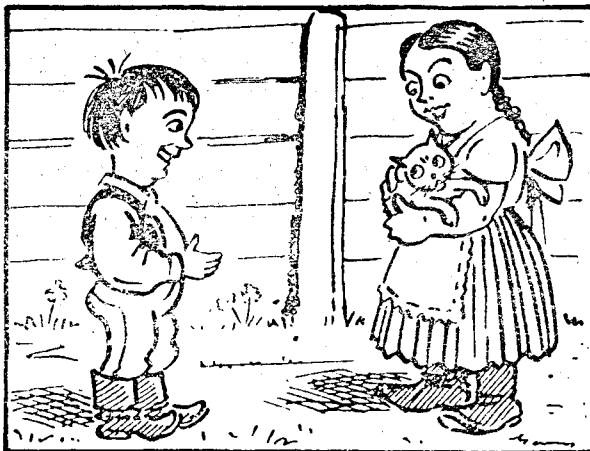
A fák kétségtelenül kedvezően befolyásolják a körülöttük levő levegő hőmérsékletét. Köztudomásu, hogy erdők közelében a levegő hőmérséklete sohasem olyan szélsőséges, mint erdő nélküli vidékeken. Azzal áll összefüggésben ez a jelenség, hogy erdőkben és erdők közelében a fák életműködése nappal kissé hűti, éjszaka pedig melegíti a levegőt. A tűlevelű fákkal bekerített gyümölcsösöknél a fáknek azért mutatkozik jó hatása, mert a tűlevelű

A jó pap is holtig tanul,
Vedd e mondást gyanutlanul.
Tanuljon, ki betű-faló,
A MAGYAR NÉP erre való!

fáknak télen-nyáron van levélzete. Kora tavasszal, más növényeknek még nincsenek leveleik és ezért nem fejthetnek ki a levegő hőmérsékletére mérséklő hatást. A tűlevelű fák azonban a fagyozható tavaszi éjszakákon is végeznek életműködést és ezáltal meleget termelnek. Ez a meleg szétsugárzik a gyümölcsös fölé és megvédi a gyümölcsfákat a fagy kártételétől.

Ajánlatos tehát olyan helyen, ahol tartani lehet korai fagyoktól és a fenyőfa csemeték könnyen beszerezhetők, hasznosítani ezt a tapasztalatot. Különösen a Székelyföld egyes vidékein alkalmazhatják ezt az eljárást a gyümölcsstermelők nagy sikerrel és könnyen. A fenyőfa csemeték ingyen beszerezhetők a fenyőerdők útjainak, árkainak széléről és így pénzbe sem kerül a gyümölcsöskert érdekes fűtőkészüléke.

Erzsike: Én nagyon szeretem a kicsi állatokat. Mond Pista te is?

Pista: Én is.

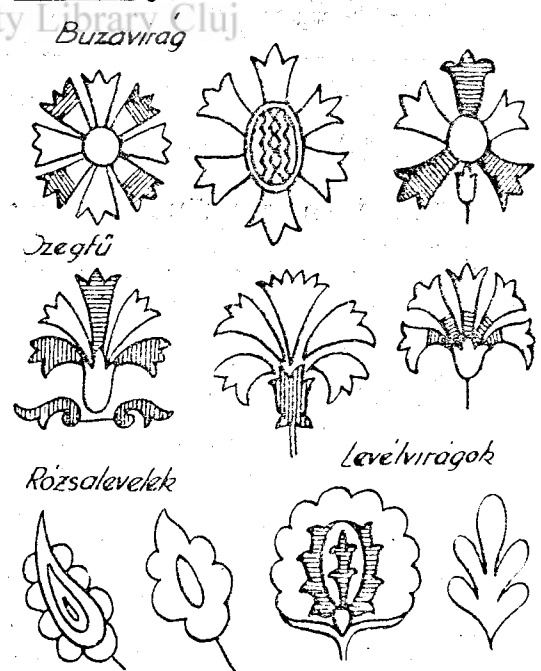
Erzsike: S melyik állatot a legjobban?

Pista: A malacot — ropogósra megsütve.

Vagyont érő diófa.

Franciaországban kivágtak egy óriási öreg diófát. Minthogy az öreg fa anyaga teljesen egészséges volt, fel lehet használni az egészet asztalos-árunak. A nagy diófát drágán adták el. Háromszázezer lejnek megfelelő áron kelt el.

A magyar díszítés alapformái

A magyar díszítés alapformái.

A buzavirág és szegefű mellett, ne feledkezzünk meg a levelekről és levélvirágokról sem, mert ezeknek a segítségével szinte beláthatatlan sorát állíthatjuk elő a szebbnél-szebb díszítéseknek. Ime egy csokor belőlük.